

Biskop Atle Sommerfeldt:

VISITASPREKEN NITTEDAL OG HAKADAL SOKN

«Kom, Herre Jesus»

Rotnes kirke // 10.februar 2019 // 6.søndag i åpenbaringstiden

Ordspr 4,18-27 // Åp 22,12-17 // Mark 13,21-27

Det var umulig ikke å bli berørt av fortellingene til Nobelprisvinnerne i 2018. Legen Denis Mukwege fra Kongo og den jezidiske unge kvinnen og aktivisten Nadia Murad, fikk prisen for sin kamp for kvinner utsatt for seksuell vold og overgrep. Fortellingene deres rystet til tårer den stivpyntede forsamlingen i Oslo rådhus, og mange av oss andre som fulgte TV-overføringen. Vi vet at noen få av dem som har overlevd slike og andre uhyrligheter som krig og konflikt fører med seg, har funnet beskyttelse i Norge og bor her i Nittedal. De bærer med seg sine fortellinger, og jeg har blitt fortalt gjennom disse dagene at de synes Nittedal er trygt fordi det er så lange tunneler å søke beskyttelse i. Det sier mye om den virkeligheten de kommer fra.

Samtidig vet vi at overgrep og fortvilelse finner sted bak lukkede dører i alt for mange norske hjem. Under visitasen er vi gjort oppmerksom på at fagfolk regner med at innpå 10% av våre barn og unge lever med vold i familien og at 5% av alle barn utsettes for gjentatte og grove seksuelle overgrep. I Nittedal betyr det at sannsynligvis flere hundre barn og unge har denne livserfaringen.

En av mine aller sterkeste erfaringer som generalsekretær i Kirkens Nødhjelp var oppholdet i Port-Au Prince, hovedstaden i Haiti, noen dager etter det store jordskjelvet i januar 2010. Omkring 230.000 mennesker ble drept og 1,5 millioner mennesker mistet bopelen sin. Vi sov utendørs fordi det fortsatt var etterskjelv. Vi kunne høre salmesangen fra mennesker i gatene rundt oss, som også sov utendørs. På skolen der vi etablerte nødhjelpsarbeidet med vannforsyning, telt og sanitæranlegg, ble døde mennesker fortsatt gravd frem og jeg måtte lede begravelsen. I en baptistkirke som organiserte mye nødhjelp, deltok jeg i en samtalegruppe der deltagerne hadde mistet det meste av det de eide og flere slektninger. De opplevde seg totalt forlatt av Gud.

Slik kan jeg fortsette. De aller fleste av oss har fortellinger om lidelse, nød og sykdom, angst og tragedier som har rammet oss. Slik er det i vår samtid og slik har det vært gjennom hele menneskehetens historie. I den hebraiske Bibelen leser vi hvordan salmistene klager over at det går de ugudelige vel og at lidelse rammer Gudsfolket. Så også med dem som hørte Jesu avskjedstale til disiplene. Vi hørte et lite avsnitt av den i Markus sin versjon i dagens evangelielesningen. Markus skrev talen ned under inntrykkene av Neros forfølgelse på slutten av 60-tallet. Johannes åpenbaring, som vi også hørte lest fra, ble skrevet under de store forfølgelsene under keiser Domitian, keiseren som ville bli tiltalt som Herre og Gud - kanskje 30 år etter at Markusevangeliet ble skrevet.

De som mottok de to skriftene var vel kjent med dramatiske begivenheter som krig, undertrykkelse, fattigdom, pest og jordskjelv. I tillegg ble de som kristne utsatt for

særlig brutal forfølgelse. Kirkens ledere måtte tolke den korsfestede og oppstandnes budskap i denne krevende situasjonen slik at de unge, kristne forsamlingene fikk håp og livskraft.

Det er ikke tilfeldig at den nest siste setningen i vårt nye testamentet er utropet «Kom, Herre Jesus!». Ropet er svar på den oppstandne Herre og Frelsers løfte i setningen foran: «Ja, jeg kommer snart», også lovet i det vi hørte i dagens lesning fra Johannes Åpenbaring.

Det er ved å lytte til de forfulgte jezidiene i Syria og Irak, kvinnene i Dorchas Hus i Bukavu i Øst-Kongo, misbrukte barn i våre nabolag, ofre for naturkatastrofer, undertrykte minoriteter og kristne trossøsken, og fra våre egne, mørkeste erfaringer, at vi kan gripe hva Johannes og Markus ønsker å fortelle oss i dag. For hvem av oss har ikke hvisket eller ropt disse ordene «Kom, Herre Jesus», eller kanskje bare et ordløst sukk om at det jeg nå ser eller erfarer må komme til en slutt. La meg nevne noe av det viktigste:

Det er forståelig at det dukker opp bevegelser og profeter som lover at lidelsene tar slutt bare en følger bevegelsen og profetens vei og orden. Noen av dem har mennesker som gudommelige lederskikkelser som i Nazi-Tyskland, Stalins Sovjetunionen eller Nord-Koreas Kim-dynasti. Noen av dem kan bruke religionen som plattform og noen kan begrense seg til en visjon om at ethvert menneske kan overvinne alt bare en vil nok og prøver nok. I den kristne varianten av dette handler det om at bare troen din er sterkt nok og du er lydige mot menighetens leder, så vil du oppnå suksess.

Til alle slike bevegelser er Jesu budskap, gjentatt i Johannes Åpenbaring, at Gud selv er den som vil avløse denne verden. Gud skal gjennomføre en forvandling som kommer til menneskene utenfra, på et tidspunkt ingen mennesker har tilgang til å vite. Tegnene vi hørte i Jesu beskrivelser har fulgt menneskeheten og den kristne kirke fra den første tid. Ingen vet når de allment kjente tegnene er varsler om Guds dag for nyskapelse og gjenoppretting av skaperverket. Og inntil den dagen kommer, må menneskene leve med fruktene av menneskeslektens innkrøket i seg selv og kamp for egne interesser uten øye for andre. Den nye virkeligheten kommer til oss som en annen virkelighet, gitt oss av Gud selv.

Den kirken Markus etter tradisjonen grunnla, er Den koptiske kirken i Egypt. Tradisjonen sier at Markus reiste fra Roma til Alexandria i år 43 og etablerte bispesetet i Alexandria i år 49. Da samlet han til ett, alle de som fellesskapene som egypterne som var tilstede i Jerusalem på den første pinsedagen hadde grunnlagt. Siden da har kirken hatt en sammenhengende rekke av biskoper eller paver. Markus selv led etter tradisjonen martyrdøden under Nero i år 68 eller 69. Dagens pave, Tawadros den andre, regner seg som den 118 i rekken. Hans hovedkirke er viet til Markus og ligger i Kairo. I krypten er en sarkofag med deler av Markus` sine levninger. Få kirker har en historie så preget av lidelse som denne kirken. Martyriets virkelighet er en så sterk del av kirkens identitet at deres tidsregning starter 29. august 284, dagen da keiser

Diokletian kom til makten. Han gjennomførte store forfølgelser av kirkene i hele imperiet. I dag lever kirken med gjentatte terrorangrep fra ekstreme og kriminelle grupperinger med islamistiske innslag. Flere titalls mennesker drepes. Staten legger betydelige begrensinger på kirkens virksomhet i det offentlige rom. I snart 2000 år har denne kirken og dens avleggere i Egypt, levd med undertrykkelse og perioder med forfølgelser. De vet at tegnene Jesus beskriver er en del av kirkens og menneskenes livskår.

Fra disse og andre kjempende kirker kan vi få viktig veiledning om livet i påvente av at den korsfestede og oppstandne kommer til oss med Guds permanente nærvær.

For det første er menneskers lidelse et oppdrag til andre om å ledsage dem. I deres virkelighet gjenfinnes den oppstandne i våre lokalsamfunn – som syke, fremmede, fengslede, sultne, nakne og tørste. Den oppstandne er kommet til oss, men alt for ofte ser vi Ham ikke. Vi ser Ham ikke før vi tror det – eller som vi synger i den store påskesalmen: «Troens øye ser det».

Biskop Thomas i den koptiske kirken i Egypt vil si at vårt oppdrag er å gi mennesker smak av den oppstandnes tilstedeværelse ved å bøye oss ned, lytte til mennesker og være med gi dem styrke til å løfte seg opp.

For det andre må vi aldri slutte å be «Kyrie eleison» - Herre, forbarme deg over oss. I den koptiske liturgien gjentas dette mange, mange ganger. Slik minner vi Gud om at vi trenger Guds kjærlighet og barmhjertighet. I like stor grad minner vi oss selv på å være barmhjertige mot andre og slik gi dem glimt av Guds barmhjertighet.

Og for det tredje må vi holde fast ved det store håpet som vi døpes til og som vi ser glimt av i nattverdens mystiske forening med den korsfestede og oppstandelse. I måltidet gir Gud gir oss livskraft og trygg forankring i gave, og bekrefter for oss i vår tid og på vårt sted: Ikke noe av det vi erfarer av lidelse kan rive oss ut av Guds kjærlighet i Jesus Kristus.

Under de mørkeste og hardeste årene i Sør-Afrika under apartheid, skrev kirkelederen og aktivisten Alan Boesak en bok om Johannes Åpenbaring. Slik Markus og Johannes ville gi Guds folk håp og livskraft, ville Boesak gi Guds folk i Sør-Afrika det samme.

Han avslutter boken slik:

*«Det som gjenstår er kirkens lengsel: Kom, Herre Jesus!
Lidelsen og tårene og angsten må ta en slutt – Kom Herre Jesus!
Velferden i denne verden er ikke en velferd for alle - Kom Herre Jesu!
Det må bli en slutt på kampen når unødvendig død tar slutt – Kom Herre Jesus!
Denne verdens grunnmønster må forandres – Kom Herre Jesus!
Hat må forvandles til kjærlighet, frykt må forvandles til glede – Kom Herre Jesus!
Krig må avsluttes og fred herske – Kom Herre Jesus!» (Alan Boesak: «Comfort and Protest»).*

En dag vil Gud komme og tørke alle våre tårer og fjerne dødens jerngrep. Inntil den dagen, er bønnen om Jesu gjenkomst en bønn om at vi må få visdom og styrke til å

være Guds hender og gi mennesker glimt av himmel på jord. Den oppstandne kommer til oss med sine sårmerker som kjennetegn og ber oss om å ledsage Ham gjennom verden. Vi ser det når vi tror det.

Ære være Faderen og Sønnen og Den hellige ånd som var og er og blir en sann Gud fra evighet til evighet. Amen.